HOTĂRÂREA CURŢII (Camera a patra)

5 mai 2011 *

În cauza C-537/09,

având ca obiect o cerere de pronunţare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upper Tribunal (Regatul Unit), prin decizia din 15 decembrie 2009, primită de Curte la 21 decembrie 2009, în procedura

Ralph James Bartlett,

Natalio Gonzalez Ramos,

Jason Michael Taylor

împotriva

Secretary of State for Work and Pensions,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul J.-C. Bonichot (raportor), președinte de cameră, domnii K. Schiemann, L. Bay Larsen, doamna C. Toader și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 16 decembrie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Gonzalez Ramos, de domnul S. Penfold, solicitor, și de domnul S. Cox, barrister;

— pentru guvernul Regatului Unit, de domnii L. Seeboruth și S. Ossowski, în calitate de agenți, asistați de domnul T. Ward, barrister;

— pentru Comisia Europeană, de doamna N. Yerrell și de domnul V. Kreuschitz, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 631/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004 (JO L 100, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 32, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71"), precum și din Regulamentul nr. 1408/71, în această ultimă versiune, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005 (JO L 117, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 211, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71 modificat"), și validitatea articolului 10a din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unor litigii între domnii Bartlett, Gonzalez Ramos și Taylor, pe de o parte, și Secretary of State for Work and Pensions, pe de altă parte, având ca obiect retragerea dreptului lor la componenta „mobilitate" a indemnizației de subzistență pentru persoanele cu handicap („disability living allowance", denumită în continuare „DLA") pentru motivul că nu mai îndeplinesc condițiile privind prezența și domiciliul în Marea Britanie.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Articolul 1 litera (t) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat prevede următoarele:

„«prestații» [...] înseamnă toate prestațiile, pensiile și indemnizațiile, inclusiv toate elementele acestora plătibile din fonduri publice, majorările de revalorizare și alocațiile suplimentare, sub rezerva dispozițiilor titlului III, precum și prestațiile în sumă fixă care pot fi plătite în locul pensiilor sau indemnizațiilor și plățile efectuate sub forma rambursării contribuțiilor".

4 Articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat prevede:

„Prezentul regulament se aplică tuturor legislațiilor referitoare la următoarele domenii de securitate socială:

(a) prestații de boală și de maternitate;

(b) prestații de invaliditate, inclusiv cele destinate menținerii sau ameliorării capacității de a realiza un venit;

[...]"

5 Articolul 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„Prezentul regulament se aplică şi prestaţiilor speciale necontributive care sunt acordate în baza unei legislaţii sau a unor regimuri diferite de cele prevăzute la alineatul (1) sau care sunt excluse în temeiul alineatului (4), dacă aceste prestaţii sunt destinate:

(a) fie să acopere, cu titlu suplimentar, complementar sau accesoriu, riscurile care corespund ramurilor de securitate socială prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(h) sau

(b) să asigure numai o protecţie specifică a persoanelor cu handicap."

6 Articolul 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 modificat prevede:

„Prezentul articol se aplică prestaţiilor speciale în numerar cu caracter necontributiv, acordate conform unei legislaţii care, prin domeniul de aplicare personal, obiectivele şi/sau condiţiile de eligibilitate, posedă atât caracteristicile legislaţiei în domeniul securităţii sociale la care se face referire la alineatul (1), cât şi cele de asistenţă socială.

Se înțelege prin «prestații speciale în numerar cu caracter necontributiv» prestațiile:

(a) care sunt destinate:

(i) acoperirii, cu titlu suplimentar, subsidiar sau de înlocuire, a riscurilor corespunzătoare sectoarelor securității sociale menționate la alineatul (1) și asigurării, celor interesați, a unui venit minim de subzistență luându-se în considerare mediul economic și social din statul membru respectiv, sau

(ii) numai asigurării protecției specifice persoanelor cu handicap, fiind strâns legate de mediul social al acestor persoane în statul membru respectiv, și

(b) care sunt finanțate exclusiv din contribuții fiscale obligatorii destinate acoperirii cheltuielilor publice generale și ale căror condiții de atribuire și modalități de calcul nu depind de nicio contribuție din partea beneficiarilor. Cu toate acestea, prestațiile acordate pentru a suplimenta o prestație contributivă nu se consideră, din acest motiv, prestații contributive; și

(c) care sunt enumerate la anexa IIa."

7 Articolul 10 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat prevede:

„Dacă prezentul regulament nu prevede altceva, prestațiile de invaliditate, de limită de vârstă sau de urmaș în numerar, indemnizațiile pentru accidente de muncă sau boli profesionale și ajutoarele de deces obținute în temeiul legislației unuia sau mai multor

state membre nu sunt supuse niciunei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări pe motiv că beneficiarul are reședința pe teritoriul altui stat membru decât cel în care se află instituția debitoare."

8 Totuși, articolul 10a alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat prevede că dispozițiile articolului 10 și ale titlului III din aceste regulamente nu se aplică prestațiilor speciale în numerar cu caracter necontributiv menționate la articolul 4 alineatul (2a) din regulamentele menționate și că persoanele respective beneficiază de aceste prestații exclusiv pe teritoriul statului membru în care își au reședința și în conformitate cu legislația acestui stat, cu condiția ca aceste prestații să fie menționate în anexa IIa la aceste regulamente.

9 DLA este menționată în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71 și la acest regulament modificat la care face trimitere articolul 10a alineatul (1) din aceste regulamente.

Dreptul național

10 Articolul 63 din Legea privind cotizațiile și prestațiile de securitate socială din 1992 (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, denumită în continuare „Legea din 1992") prevede:

„Prestațiile necontributive în sensul părții III din prezenta lege sunt următoarele:

a) indemnizația de îngrijire acordată unei terțe persoane;

b) indemnizația pentru incapacitate gravă (majorată în funcție de vârstă sau în cazul adulților și al copiilor aflați în îngrijire);

c) indemnizația pentru însoțitor de invalid (majorată în cazul adulților aflați în îngrijire);

d) [DLA];

[...]"

11 Articolul 71 din Legea din 1992, intitulat „Indemnizația de subzistență pentru persoanele cu handicap", descrie sistemul DLA după cum urmează:

„(1) [DLA] include o componentă «dependență» și o componentă «mobilitate».

(2) O persoană care beneficiază de [DLA] poate avea dreptul la una dintre cele două componente sau la ambele.

(3) O persoană poate beneficia de oricare dintre cele două componente pentru o durată determinată sau nedeterminată; totuși, în cazul în care persoana respectivă beneficiază de ambele componente ale [DLA], ea nu poate beneficia de acestea pentru perioade determinate diferite.

(4) Rata săptămânală a [DLA] plătită unei persoane aferentă unei săptămâni pentru care aceasta a beneficiat doar de o componentă [a DLA] o reprezintă rata săptămânală aplicabilă părții respective, astfel cum este aceasta stabilită conform prezentei legi sau regulamentelor adoptate în temeiul acesteia.

(5) Rata săptămânală a [DLA] plătită unei persoane aferentă unei săptămâni pentru care aceasta a beneficiat de ambele componente ale [DLA] o reprezintă suma totală a ratelor săptămânale aplicabile celor două componente, astfel cum sunt acestea stabilite.

(6) O persoană are dreptul la [DLA] doar dacă îndeplinește condițiile privind reședința și prezența în Marea Britanie."

12 Articolul 73 din Legea din 1992 stabilește condițiile de acordare a părții „mobilitate" a DLA după cum urmează:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentei legi, o persoană are dreptul la componenta «mobilitate» a [DLA] pentru întreaga perioadă în cursul căreia aceasta a îndeplinit vârsta necesară și:

a) suferă de un handicap fizic care o face incapabilă să meargă sau o împiedică efectiv să meargă sau

b) intră sub incidența alineatului (2) de mai jos sau

c) intră sub incidența alineatului (3) sau

d) este capabilă să meargă, dar suferă de un handicap fizic sau psihic atât de grav încât, independent de orice capacitate de care dispune persoana în cauză de a parcurge singură trasee care îi sunt cunoscute, ea nu poate să facă uz de această capacitate în afara domiciliului fără asistența sau supravegherea unei alte persoane în cea mai mare parte a timpului.

(1 A) «Vârsta necesară» în sensul alineatului (1) de mai sus înseamnă:

a) în ceea ce privește condițiile menționate la literele a), b) sau c) ale alineatului menționat, vârsta de 3 ani;

b) în ceea ce privește condițiile menționate la litera d) a alineatului menționat, vârsta de 5 ani.

(2) O persoană intră sub incidența prezentului alineat în cazul în care:

a) este atât oarbă, cât și surdă și

b) îndeplinește toate celelalte condiții ce pot fi prevăzute.

(3) O persoană intră sub incidența prezentului alineat în cazul în care:

a) suferă de o tulburare psihică gravă;

b) prezintă probleme grave de comportament și

c) îndeplinește totodată condițiile menționate la articolul 72 alineatul (1) literele b) și c) de mai sus.

[...]

(8) O persoană are dreptul la componenta «mobilitate» pentru o anumită perioadă doar atunci când, în cursul celei mai mari părți a acestei perioade, starea sa îi permite să facă uz ocazional de echipamente care îi facilitează deplasarea.

(9) O persoană are dreptul la componenta «mobilitate» a [DLA] doar în cazul în care:

a) în cursul:

i) perioadei de trei luni anterioare datei la care începe acordarea acestei componente sau

ii) unei alte asemenea perioade de trei luni ce poate fi prevăzută, persoana în cauză îndeplinește sau ar putea să îndeplinească una dintre condițiile menționate la alineatul (1) literele (a)-(d) de mai sus și

b) persoana în cauză este în măsură să îndeplinească în continuare una dintre aceste condiții în cursul:

i) perioadei de șase luni ce urmează acestei date sau

ii) (dacă decesul său este previzibil într-un termen de șase luni începând cu această dată) în cursul perioadei cuprinse între această dată și data decesului.

[...]

(10) Componenta «mobilitate» cuprinde două rate săptămânale.

[...]"

13 Regulamentul privind securitatea socială (Indemnizația de subzistență pentru persoanele cu handicap) din 1991 [Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991, denumit în continuare „Regulamentul din 1991"] prevede în special la articolul 2 alineatul (1) litera (a) condițiile referitoare la reședința și la prezența în Marea Britanie prevăzute la articolul 71 alineatul (6) din Legea din 1992.

Acțiunile principale și întrebările preliminare

14 Acțiunile principale privesc acțiunile în anulare formulate de domnii Bartlett, Gonzalez Ramos și Taylor împotriva deciziilor emise de Secretary of State for Work and Pensions prin intermediul cărora acesta a retras dreptul lor la DLA pentru motivul că nu mai îndeplinesc condițiile privind reședința și prezența în Marea Britanie. Aceste decizii au fost adoptate la 13 mai 2005, la 28 februarie 2002 și, respectiv, la 8 septembrie 2005.

15 În cadrul procedurii în primă instanță, instanțele competente au respins acțiunile reclamanților. Upper Tribunal, care a fost sesizat cu cele trei litigii, consideră că, în conformitate cu Hotărârea Curții din 18 octombrie 2007, Comisia/Parlamentul European și Consiliul (C-299/05, Rep., p. I-8695), componenta „dependență" a DLA trebuie considerată ca fiind o prestație de boală în sensul Regulamentului nr. 1408/71 modificat, a cărei acordare nu poate fi, prin urmare, subordonată unor astfel de condiții.

16 În ceea ce privește componenta „mobilitate” a acestei prestații, Upper Tribunal consideră că, întrucât acordarea acesteia nu este subordonată unui criteriu privind resursele financiare și această componentă nu garantează un venit minim de subzistență, ea se aseamănă mai mult cu o prestație de securitate socială decât cu o prestație specială cu caracter necontributiv.

17 Upper Tribunal subliniază că, în orice caz, Curtea s-a pronunțat în Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, doar cu privire la Regulamentul nr. 1408/71 modificat, care se aplică începând cu 5 mai 2005, și că această hotărâre nu poate avea, așadar, nicio incidență asupra interpretării Regulamentului nr. 1408/71.

18 În consecință, Upper Tribunal a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) a) În raport cu perioadele cărora li se aplică Regulamentul [nr. 1408/71], componenta «mobilitate» a [DLA] prevăzută la articolele 71-76 din [Legea din 1992] poate fi calificată separat de [DLA] privită în întregul său drept prestație de securitate socială în sensul articolului 4 alineatul (1) din regulamentul menționat sau drept prestație specială cu caracter necontributiv în sensul articolului 4 alineatul (2a) din acest regulament ori drept o altă prestație?

b) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 1) litera a), care este calificarea adecvată?

c) În cazul unui răspuns negativ la întrebarea 1) litera a), care este calificarea adecvată a [DLA]?

d) Dacă răspunsul la întrebarea 1) litera b) sau la întrebarea 1) litera c) este în sensul calificării drept prestație de securitate socială, această prestație constituie o prestație de boală în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (a) [din Regulamentul nr. 1408/71] sau o prestație de invaliditate în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) [din acest regulament]?

e) Răspunsurile la oricare dintre întrebările de mai sus sunt afectate de limitarea temporală prevăzută la punctul 2) din dispozitivul Hotărârii Curții [Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior]?

2) a) În raport cu perioadele cărora li se aplică Regulamentul [nr. 1408/71 modificat], componenta «mobilitate» a [DLA] prevăzută la articolele 71-76 din [Legea din 1992] poate fi calificată separat de [DLA] privită în întregul său drept prestație de securitate socială în sensul articolului 4 alineatul (1) din regulament sau drept prestație specială cu caracter necontributiv în sensul articolului 4 alineatul (2a) ori drept o altă prestație?

b) Dacă răspunsul la întrebarea 2) litera a) este afirmativ, care este calificarea adecvată?

c) Dacă răspunsul la întrebarea 2) litera a) este negativ, care este calificarea adecvată a [DLA]?

d) Dacă răspunsul la întrebarea 2) litera b) sau la întrebarea 2) litera c) este în sensul calificării drept prestație de securitate socială, această prestație constituie o prestație de boală în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (a) [din Regulamentul nr. 1408/71 modificat] sau o prestație de invaliditate în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) [din acest regulament]?

3) Dacă, în răspunsurile la întrebările anterioare, Curtea va considera că această componentă «mobilitate» trebuie calificată drept o prestație specială cu caracter necontributiv, există alte norme sau principii de drept al Uniunii cu relevanță asupra problemei dacă Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord este îndreptățit să se prevaleze de una dintre condițiile privitoare la reședință și la prezență prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din [Regulamentul din 1991] în împrejurări precum cele din speță?"

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la primele două întrebări

19 Prin intermediul primelor două întrebări preliminare, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă articolul 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat trebuie interpretat în sensul că această componentă „mobilitate" a DLA constituie o prestație specială în numerar cu caracter necontributiv în sensul acestei dispoziții.

20 Pentru a răspunde la aceste întrebări, trebuie să se stabilească în primul rând dacă componenta „mobilitate" a DLA poate fi considerată drept „prestație" *per se* în sensul articolului 1 litera (t) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat.

21 În această privință, trebuie reținut faptul că, la punctul 69 din Hotărârea Comisia/Parlamentul și Consiliul, citată anterior, Curtea a statuat că această componentă „mobilitate" a DLA poate fi individualizată și că este astfel susceptibilă de a fi menționată pe lista cuprinsă în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71 modificat, dacă Regatul

Unit ar hotărî crearea unei indemnizații care să nu privească decât această componentă. Prin urmare, componenta „mobilitate" a DLA constituie *per se* o „prestație" în sensul articolului 1 litera (t) din Regulamentul nr. 1408/71 modificat.

22 O asemenea constatare se aplică, în egală măsură și pentru aceleași motive, în privința Regulamentului nr. 1408/71.

23 Prin urmare, trebuie să se considere că această componentă „mobilitate" a DLA este de asemenea de natură să constituie o „prestație" în sensul articolului 1 litera (t) din Regulamentul nr. 1408/71.

24 În continuare, astfel cum a precizat Curtea, nu se contestă faptul că această componentă „mobilitate" a DLA prezintă un caracter necontributiv (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 74) și nici că aceasta constituie o prestație în numerar.

25 În ceea ce privește problema de a stabili dacă componenta „mobilitate" a DLA prezintă un caracter special, Curtea a precizat că DLA poate fi considerată ca având o componentă de ajutor social și că elementul „mobilitate" al DLA „ar putea" fi considerat ca fiind o prestație specială necontributivă care ar putea fi menționată legal în lista cuprinsă în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71 modificat ca prestație care nu poate fi exportată (a se vedea Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctele 67 și 74). În acest context, Curtea, care a anulat mențiunea privind DLA din lista cuprinsă în această anexă, a decis să mențină provizoriu efectele înscrierii DLA în ceea ce privește numai partea sa „mobilitate", în scopul de a se lua, într-un termen rezonabil, măsurile potrivite pentru a i se asigura înscrierea în anexa menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul, citată anterior, punctul 75). Rezultă de aici că, în opinia Curții, componenta „mobilitate" a DLA poate prezenta un caracter special în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 modificat.

26 Trebuie amintit de asemenea că din jurisprudența Curții rezultă că respectivul caracter special al unei prestații se definește prin finalitatea acesteia (a se vedea în special Hotărârea din 6 iulie 2006, Kersbergen-Lap și Dams-Shipper, C-154/05, Rec., p. I-6249, punctul 30 și jurisprudența citată).

27 În această privință, poate fi remarcat faptul că, astfel cum susțin atât guvernul Regatului Unit, cât și Comisia Europeană, componenta „mobilitate" a DLA are drept obiectiv să asigure protecția specifică a persoanelor cu handicap în sensul articolului 4 alineatul (2a) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71 și din Regulamentul nr. 1408/71 modificat, întrucât aceasta urmărește exclusiv obiectivul de a promova autonomia și integrarea socială a acestor persoane, precum și, în măsura în care acest lucru este posibil, de a le ajuta să aibă o viață comparabilă cu cea a persoanelor care nu suferă de un handicap. Astfel, handicapul însuși dă naștere dreptului la această prestație și permite, în funcție de nivelul de dificultate a mobilității persoanei în cauză, stabilirea cuantumului prestației acordate.

28 Din observațiile prezentate în cursul ședinței rezultă de asemenea că cuantumul componentei „mobilitate" a DLA, care depinde de costurile aferente problemelor legate de mobilitate de care suferă persoana beneficiară în statul membru în cauză, este strâns legat de mediul social al persoanei respective în acest stat.

29 În plus și cu titlu suplimentar, din dosarul cauzei și din observațiile transmise în cursul ședinței rezultă că, în practică, de componenta „mobilitate" a DLA beneficiază, cel mai adesea, persoanele care suferă de un handicap ce afectează în mod grav mobilitatea acestora și că, în mod necesar, în pofida faptului că reglementarea națională nu prevede criterii referitoare la resursele financiare, prestația respectivă este acordată în majoritatea cazurilor persoanelor care nu pot lucra din cauza handicapului lor.

30 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se constate, prin urmare, că această componentă „mobilitate” a DLA trebuie considerată ca fiind o prestație specială atât în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 modificat, cât și în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71.

31 În ceea ce privește problema de a stabili dacă, după cum susține domnul Gonzalez Ramos, o astfel de prestație nu ar mai putea fi considerată ca fiind inclusă în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71 modificat, întrucât Regatul Unit nu a adoptat măsurile necesare în acest scop în termenul rezonabil care i-a fost acordat de către Curte în Hotărârea Comisia/Parlamentul și Consiliul, citată anterior, este suficient să se remarce că acest stat membru a adoptat, în orice caz, măsurile în cauză. Astfel, componenta „mobilitate” a DLA figurează în rândul prestațiilor menționate în anexa X la Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 200, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (JO L 284, p. 43).

32 În final, nu se poate susține în mod întemeiat că această componentă „mobilitate” a DLA nu poate fi considerată ca fiind inclusă în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71 pentru motivul că nu apare în mod autonom, ci prin referire la DLA din care face parte, întrucât DLA a avut mereu două componente identificate în mod clar în cadrul reglementării naționale în cauză în acțiunea principală.

33 În consecință, trebuie să se răspundă la primele două întrebări că articolul 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat trebuie interpretat în sensul că componenta „mobilitate” a DLA constituie o prestație specială în numerar cu caracter necontributiv în sensul acestei dispoziții, menționată în anexa IIa la aceste regulamente.

Cu privire la a treia întrebare

34 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, Curții să se pronunțe cu privire la validitatea, în lumina „altor norme sau a altor principii de drept al Uniunii", a articolului 10a din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat, în măsura în care acest articol permite ca acordarea componentei „mobilitate" a DLA, în ipoteza în care aceasta constituie o prestație specială cu caracter necontributiv în sensul articolului 4 alineatul (2a) din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat, să fie subordonată condițiilor referitoare la reședința și la prezența în Marea Britanie.

35 Instanța de trimitere nu oferă astfel niciun indiciu cu privire la dispoziția sau la dispozițiile de drept al Uniunii în lumina cărora trebuie să se facă această apreciere.

36 În împrejurări similare, Curtea a precizat că îi revine sarcina de a extrage din ansamblul elementelor furnizate de instanța națională și mai ales din motivarea deciziei de trimitere elementele de drept al Uniunii pertinente, având în vedere obiectul acțiunii principale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 aprilie 1988, Bekaert, 204/87, Rec., p. 2029, punctul 7 și jurisprudența citată).

37 În această privință, trebuie să se ia în considerare normele referitoare la libera circulație a lucrătorilor și cele privind cetățenia Uniunii.

38 În ceea ce privește primul aspect, Curtea a apreciat deja că dispozițiile Regulamentului nr. 1408/71 referitoare la revocarea clauzelor privind reședința constituie măsuri de punere în aplicare a articolului 48 TFUE, care sunt adoptate în vederea stabilirii, în domeniul securității sociale, a liberei circulații a lucrătorilor garantate de articolul 45 TFUE și că, în ceea ce privește prestațiile speciale cu caracter necontributiv menționate în anexa IIa la Regulamentul nr. 1408/71, legiuitorul Uniunii are libertatea

de a adopta, în cadrul punerii în aplicare a articolului 48 TFUE, dispoziții derogatorii de la principiul exportabilității prestațiilor de securitate socială. În special, o condiție de rezidență în statul instituției competente poate fi impusă în mod legitim pentru acordarea de prestații strâns legate de mediul social (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 decembrie 2007, Habelt și alții, cauzele conexate C-396/05, C-419/05 și C-450/05, Rep., p. I-11895, punctele 78 și 81, precum și jurisprudența citată).

39 Astfel cum se precizează în răspunsul la primele două întrebări, acest lucru este valabil în cazul componentei „mobilitate" a DLA.

40 În consecință, trebuie să se considere că, în măsura în care permite ca acordarea componentei „mobilitate" a DLA să fie subordonată condițiilor privind reședința și prezența în Marea Britanie, articolul 10a din Regulamentul nr. 1408/71 și din acest regulament modificat nu este compatibil cu libera circulație a lucrătorilor și în special cu articolul 48 TFUE.

41 În ceea ce privește normele privind cetățenia Uniunii, trebuie reținut faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 21 TFUE, care prevede dreptul oricărui cetățean al Uniunii la libera circulație și la ședere pe teritoriul statelor membre, își găsește o expresie specifică în articolul 45 TFUE (a se vedea în special Hotărârea din 11 septembrie 2007, Hendrix, C-287/05, Rep., p. I-6909, punctul 61) și că, prin urmare, nu este necesar ca Curtea să se pronunțe cu privire la acest aspect în cazul acțiunii principale.

42 Din toate cele de mai sus rezultă că examinarea celei de a treia întrebări nu relevă niciun element de natură să afecteze validitatea articolului 10a din Regulamentul nr. 1408/71, în oricare dintre versiunile sale aplicabile în acțiunile principale, în măsura

în care acest articol permite ca acordarea componentei „mobilitate" a indemnizației de subzistență pentru persoanele cu handicap să fie subordonată condițiilor privind reședința și prezența în Marea Britanie.

Cu privire la cheltuielile de judecată

43 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) Articolul 4 alineatul (2a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea sa modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 631/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2004, precum și din Regulamentul nr. 1408/71, în această ultimă versiune, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 647/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 2005, trebuie interpretat în sensul că componenta „mobilitate" a indemnizației de subzistență pentru persoanele cu handicap („disability living allowance") constituie o prestație specială în numerar cu caracter necontributiv în sensul acestei dispoziții, menționată în anexa IIa la aceste regulamente.

2) Examinarea celei de a treia întrebări nu relevă niciun element de natură să afecteze validitatea articolului 10a din Regulamentul nr. 1408/71, în oricare dintre versiunile sale aplicabile în acțiunile principale, în măsura în care acest articol permite ca acordarea componentei „mobilitate" a indemnizației de subzistență pentru persoanele cu handicap să fie subordonată condițiilor privind reședința și prezența în Marea Britanie.

Semnături